

המוסד לביטוח לאומי
מינהל גמלאות

חוזר מס': 1437	תאריך: 14/04/2013
נושא: אבטלה	
תת נושא: תיקון בחוק ביטוח אבטלה בנושא תקופת אכשרה והבסיס לחישוב הגמלה שם החוזר: שיפור התנאים לקבלת דמי אבטלה	
מטרת החוזר	
1. להציג את הוראות החוק החדשות בנושא קביעת תקופת האכשרה לדמי אבטלה וחישוב הבסיס לדמי אבטלה 2. להנחות את פקידי התביעות בדבר השינויים בתהליכי העבודה ובמערכת אבטלה, שיחולו בעקבות השינויים בחוק.	
פתח דבר	
גלריית רכיבים	
פרסום והסברה	קריטריונים לזכאות
נספחים	
רשימת תפוצה	

המוסד לביטוח לאומי מינהל גמלאות

פתח דבר

ביום 25 ביולי 2012 התקבל בכנסת תיקון 141 לחוק הביטוח הלאומי, המשפר את התנאים לקבלת דמי אבטלה (מקל, בעיקר, על העובדים היומיים להשלים את תקופת האכשרה הנדרשת לזכאות לדמי אבטלה). קודם לתיקון, תקופת האכשרה הנדרשת לזכאות לדמי אבטלה מעובד יומי נקבעה על בסיס מניין 300 ימי עבודה בפועל ב-18 החודשים שקדמו לתקופת האבטלה. לאור קיצור שבוע העבודה במשק ל-5 ימים, ולאור ריבוי העובדים המועסקים במשרות חלקיות, התקשה חלק מהעובדים היומיים להשלים את תקופת האכשרה הנדרשת בחוק, בעיקר מי שעבדו פחות מ-5 ימים בשבוע. לפיכך תוקן החוק ונקבעה תקופת אכשרה אחידה, לכל סוגי העובדים השכירים, שתימנה בחודשים ולא בימים. הזכאות לדמי אבטלה תושג לאחר צבירת 12 חודשי עבודה מתוך 18 החודשים שקדמו לתקופת האבטלה, בהם עבד העובד יום אחד או יותר מהימים בחודש.

עוד נקבע בתיקון לחוק כי דמי האבטלה יחושבו על בסיס ממוצע השכר ב-6 חודשי העבודה האחרונים (במקום 75 ימים קודם לתיקון), כך שהשכר היומי הממוצע ישקף את השכר הריאלי של העובד ויתמטנו תנודות חדות שחלו בשכר.

הוראות החוק החדשות נכנסו לתוקף ב-1/4/2013, והן יחולו על מובטלים שהתאריך הקובע לגביהם חל ב-1 באפריל ואילך.

תביעות לדמי אבטלה של מובטלים, שהחלו להתייצב בלשכת שירות התעסוקה לפני חודש אפריל 2013, ייבחנו לפי הוראות החוק הישנות. מובטלים, שהגישו תביעה לתאריך קובע שקדם ל-1 באפריל, ותביעתם נדחתה על אי השלמת תקופת אכשרה, זכאותם תיבחן מחדש לפי הוראות החוק החדשות, לתאריך קובע 1 באפריל, אם יתייצבו בחודש זה בלשכת שירות התעסוקה.

[חזרה](#)

המוסד לביטוח לאומי מינהל גמלאות

קריטריונים לזכאות

הכללים למניין חודשים לתקופת אכשרה:

1. לתקופת אכשרה יימנה כל חודש קלנדרי שבעדו שולמו דמי ביטוח אבטלה בעד אחד או יותר מהימים ב.
2. 12 החודשים לתקופת אכשרה יימנו בתוך 18 החודשים בתכופ לתאריך הקובע, כולל חודש התאריך הקובע, אם התובע עבד בו.
3. חודשים בעדם שולמו גמלאות מחליפות שכר, מסוג של דמי לידה, דמי פגיעה או גמלה לשמירת הריון, יימנו לתקופת אכשרה.
4. חודש בו חלו ימים נוספים מסוג של ימי אבל, ימי שירות סדיר, ימי מילואים או ימי מחלה שבעדם היה העובד זכאי לדמי מחלה, יימנה כחודש לתקופת אכשרה אף אם העובד לא עבד בו כלל (ימי אבל יימנו רק אם הם חלים בתוך תקופת יחסי עובד מעביד).
5. ניתן למנות לתקופת אכשרה עד 6 חודשי שירות סדיר. חודש בו עבד התובע במקביל לשירות הסדיר, יימנה כחודש אכשרה בגין עבודה. במקומו ניתן למנות חודש קודם של שירות סדיר, בטווח של 18 החודשים בתכופ לתאריך הקובע, אם חסרים, כמובן, חודשים להשלמת תקופת האכשרה.

הכללים להגדרת חודשים כ"חודשים חסרים" (במקום ימים חסרים):

- עם המעבר למניין תקופת אכשרה בחודשים במקום בימים, נקבע בסעיף 162 לחוק כלל חדש למניין 18 החודשים, במקרים בהם לא הושלמה תקופת האכשרה בשל היעדרות של העובד מהעבודה. לפי הכלל החדש, היעדרות בחלק מחודש קלנדרי, בשל אחת מהעילות המנויות בחוק (ימים חסרים), תיחשב כהיעדרות בכל החודש, וניתן יהיה להאריך את תקופת ההתייחסות של 18 החודשים בחודש נוסף שלם, אלא אם כן אותו חודש נכלל בתקופת האכשרה. תקופות היעדרות שהוגדרו בחוק:
- א. הכשרה, השתלמות או הסבה מקצועית לפי הפניה משירות התעסוקה – 12 חודשים.
 - ב. מחלה או תאונה – 6 חודשים.
 - ג. היעדרות מעבודה לפי סעיפים 6 ו-7 לחוק עבודת נשים – לפי מספר חודשי היעדרות.
 - ד. היעדרות אחרת של עובד מעבודתו מסיבות שאינן תלויות ברצונו – חודש אחד.

המוסד לביטוח לאומי מינהל גמלאות

הכללים לקביעת חודשי הבסיס לחישוב דמי האבטלה ולחישוב השכר היומי הממוצע:

סעיף 170(א) לחוק ותקנה 11(א) לתקנות ביטוח אבטלה, בנוסחם החדש, קובעים את אופן חישוב השכר היומי הממוצע של מובטל, שהתאריך הקובע לגביו חל ב- 1/4/2013 ואילך, כלהלן:

- ההכנסה שתובא בחשבון היא ההכנסה שממנה מגיעים דמי ביטוח אבטלה בתקופה של **ששת החודשים הקלנדריים האחרונים לפני התאריך הקובע** (במקום בתקופה של 75 הימים האחרונים, כפי שהיה עד כה).
- השכר היומי הממוצע יחושב ע"י חלוקת ההכנסה ב- **150** (במקום 75, כפי שהיה עד כה).

בהתאם להוראות החוק והתקנות הוגדרו הכללים הבאים למערכת לקביעת חודשי ההכנסה לפיהם יחושב השכר היומי הממוצע:

1. יובאו בחשבון חודשים קלנדריים שלמים, בלבד. שכר של חודש העבודה האחרון לא יובא בחשבון אם התובע הפסיק את העבודה לפני סוף החודש.
2. במניין ששת החודשים האחרונים לפני התאריך הקובע לא יובאו בחשבון חודשים בהם אין רצף העסקה, בשל החלפת מעסיק. באופן כזה תימנע פגיעה בשכר הממוצע של העובד עקב תחילת עבודה אצל מעסיק חדש שלא ברצף להפסקת עבודה אצל מעסיק קודם.
3. חודש בו שכרו של העובד היה גבוה למרות שלא היה בו רצף העסקה, יוכל פקיד התביעות לבטל את ברירת המחדל של המערכת, שלא הביאה אותו בחשבון, ולקבוע כי הוא יימנה בששת החודשים.

[חזרה](#)

המוסד לביטוח לאומי
מינהל גמלאות

פרסום והסברה

כל ערוצי ההסברה עודכנו כדי לאפשר למובטלים למצות את זכויותיהם בדמי אבטלה לפי תנאי הזכאות החדשים:

1. חוברת ההסברה עודכנה והודפסה במתכונת המעודכנת.
2. תנאי הזכאות החדשים שולבו באתר האינטרנט.
3. עודכנו המחשבונים באתר לבדיקת תקופת אפשרה ולחישוב דמי אבטלה, בהתאם לתאריך הקובע.
4. במחצית הראשונה של חודש מרס 2013 פורסמה מודעה מתאימה בעיתונות היומית כדי לידע את המובטלים, מבעוד מועד, בדבר הוראות החוק החדשות, שיכנסו לתוקף בחודש אפריל.
5. נשלחו הודעות אישיות לכל מי שתביעתם לדמי אבטלה נדחתה על פי תנאי הזכאות הקודמים, שעשויים להיות זכאים לדמי אבטלה אם הם יהיו מחוסרי עבודה בחודש אפריל 2013 וייתצבו בלשכת שירות התעסוקה.
נוסח ההודעה מצורף כנספח לחוזר זה.

[חזרה](#)

בברכה,

אבי צרפתי
סגן ראש מינהל גמלאות
ומנהל אגף גמלאות מחליפות שכר

המוסד לביטוח לאומי
מינהל גמלאות

נספחים

▪ [הודעה למובטלים שתביעתם נדחתה](#)

[חזרה](#)

רשימת תפוצה

נמענים לביצוע: מנהלי מחלקות אבטלה, פקידי תביעות אבטלה, עובדי תחום אבטלה משרד ראשי.
העתק לידיעה: מנהלי סניפים, מנהלי תחום גמלאות סניפים, מנהלי אגפים בגמלאות, מנהלת אגף שרות לקוחות, סמנכ"ל גמלאות.

[חזרה](#)